

Sygn. akt VII U 614/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy E. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania E. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 9 lutego 2015 r. znak: (...)

- oddała odwołanie.

Sygn. akt VII U 614/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 09 lutego 2015 r., wydał decyzję (znak: (...)), mocą której odmówił ubezpieczonej E. C. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozstrzygnięcie decyzji w/w organ oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (k. 173 a.r.).

E. C. w dniu 20 marca 2015 r. złożyła, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. (dalej zwany organem rentowym), odwołanie od decyzji z dnia 09 lutego 2015 r., znak: (...). W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS, na którym przedmiotowa decyzja została oparta. Wskazała, że z powodu naruszenia sprawności organizmu, na skutek przebytego wypadku, utraciła zdolność do pracy zarobkowej i nie rokuje odzyskania tej zdolności nawet po przekwalifikowaniu. Podkreśliła, że oprócz spraw zdrowotnych bardzo problematyczną kwestią w podjęciu pracy jest również jej wiek, co w połączeniu z przewlekłymi przejawami niezdolności do pracy sprawia, że jest ona mało atrakcyjnym pracownikiem na otwartym rynku pracy. Stwierdziła także, iż negatywny wpływ na poprawę jej stanu zdrowia ma fakt, iż przez wiele lat była ofiarą przemocy domowej. Na tej podstawie, odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie na jej rzecz prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie k. 2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 20 kwietnia 2015 r. zajął stanowisko w sprawie i wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczona

została w toku postępowania wyjaśniającego skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 09 stycznia 2015 r. nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy. Wskazał również, że odwołująca nie spełnia warunków z art. 57 ust. 1 pkt. 2 w związku z art. 58 ust. 1 pkt. 5 i 58 ust. 2 ustawy emerytalnej, albowiem przed zgłoszeniem wniosku odwołująca nie udokumentowała 4 lat, 5 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych zamiast wymaganych 5 lat. Na tej podstawie decyzją z dnia 09 lutego 2015 r. (znak: (...)) organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 20 kwietnia 2015 r. k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. C., urodzona w dniu (...), w dniu 21 października 2014 r. złożyła wniosek o ustalenie na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do powyższego wniosku załączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (k. 1-16 a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego, odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 13 listopada 2014 r. uznała ww. za częściowo niezdolną do pracy na okres do dnia 30 listopada 2015 r. Na skutek wniesienia przez odwołującą sprzeciwu od powyższego orzeczenia, sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która po ponownym zbadaniu odwołującej, wydała w dniu 09 stycznia 2015 r. orzeczenie na mocy, którego uznała, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (k. 67, k. 77 a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy wydał w dniu 09 lutego 2015 r., znak: (...) decyzję mocą, której odmówił wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozstrzygnięcie decyzji w/w organ oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (k. 173-175 a.r.).

Od powyższej decyzji E. C. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (k. 2-4 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu: psychiatrii, gastrologii i neurologii celem ustalenia, czy odwołująca się jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, a także, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej (poprawa lub pogorszenie) to na czym ona polegała (k. 10 a.s.).

W opinii z dnia 01 czerwca 2015 r. biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. P. rozpoznała u odwołującej zaburzenia adaptacyjne u osoby z cechami dysfunkcji (...). Podkreśliła, że u wnioskodawczyni leczonej psychiatrycznie od maja ubiegłego roku z powodu zaburzeń nastroju nastąpiła poprawa stanu zdrowia psychicznego. Biegła wskazała, że odwołująca wymaga dalszego leczenia i wsparcia psychologicznego, ale nasilenie objawów nie powoduje obecnie ani nie powodowało w dniu zaskarżonej decyzji długotrwałej niezdolności do pracy (opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii M. P. z dnia 01 czerwca 2015 r. k. 22 a.s.).

W opinii z dnia 14 sierpnia 2015 r. biegła sądowa z zakresu neurologii dr B. A. wskazała, że w aktualnym badaniu neurologicznym poza śladowym niedowładem prawostronnym, pod postacią dyskretnego osłabienia siły mięśniowej prawych kończyn i podwyższonych odruchów głębokich, brak jest innych istotnych odchyleń od normy. Stwierdziła, że sprawność manualna kończyn jest zachowana bez upośledzenia ruchów precyzyjnych rąk. Biegła nie stwierdziła przy tym obecności istotnych objawów ubytkowych, natomiast objawy korzeniowe są obustronnie ujemne. W ocenie biegłej nie stwierdza się obecnie podstaw do uznania niezdolności do pracy ze względu na stan neurologiczny zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami opiniowanej. Zdaniem biegłej także w dniu wydania zaskarżonej decyzji stan neurologiczny opiniowanej nie powodował u niej niezdolności do pracy (opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii dr B. A. z dnia 14 sierpnia 2015 r. k. 36-37 a.s.).

W opinii z dnia 12 października 2015 r. biegły sądowy z zakresu chorób wewnętrznych i gastroenterologii J. W. rozpoznał u odwołującej stan po usunięciu śledziony, niewielką przepuklinę wślizgową rozworu przełykowego oraz uchyłki esicy. Wskazał jednak, że stopień upośledzenia sprawności ustroju powodowany

rozpoznamy schorzeniami nie powoduje aktualnie i nie powodował w przeszłości niezdolności do pracy. Wobec powyższego z przyczyn gastrycznych odwołująca nie jest niezdolna do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu chorób wewnętrznych i gastroenterologii J. W. z dnia 12 października 2015 r. k. 48 a.s.).

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłej sądowej M. P. oraz zobowiązał biegłą do udzielenia odpowiedzi na pytania postawione w postanowieniu z dnia 06 maja 2015 r. z odniesieniem się do treści opinii z dnia 20 października 2015 r., sporządzonej w sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w Warszawie oznaczonej sygn. akt XXV C 1698/14 (k. 69-70 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 03 marca 2016 r. biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. P. podtrzymała swoje stanowisko wyrażone w opinii głównej. Jednocześnie wskazała, że w badaniu psychiatrycznym z dnia 01 czerwca 2015 r. nie stwierdziła u odwołującej głębszego obniżenia nastroju ani spadku funkcji poznawczych, mogących istotnie ograniczać zdolność do pracy. Biegła zaznaczyła przy tym, że opowiadając się za zdolnością do pracy uwzględniła zarówno stan psychiczny, jak i kwalifikacje zawodowe odwołującej (opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu psychiatrii M. P. z dnia 03 marca 2016 r. k. 97 a.s.).

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2016 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty psychiatrii innego niż M. P. na okoliczność jak w postanowieniu z dnia 06 maja 2015 r. (k. 114 a.s.).

W opinii z dnia 27 maja 2016 r. biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. L. rozpoznała u odwołującej organiczne zaburzenia nastroju. W zakresie stanu psychicznego odwołującej wskazała na orientację wszechstronną, kontakt rzeczowy, nastrój i napęd wyrównany, bez objawów psychotycznych oraz bez myśli i tendencji suicydalnych, a także bez somatycznych objawów lęku. W konkluzji opinii biegła podkreśliła, że z przyczyn psychiatrycznych odwołująca nie jest niezdolna do pracy zawodowej, aktualnie, jak i w dacie wydania zaskarżonej decyzji (opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii M. L. z dnia 27 maja 2016 r. k. 124-125 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu psychiatrii, neurologii i gastroenterologii celem jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującej. W ocenie Sądu Okręgowego wnioski zawarte we wszystkich sporządzonych przez biegłych opiniach należy podzielić w całości. Opinie zostały bowiem wydane po przeprowadzeniu szczegółowych badań przedmiotowych odwołującej i wnikliwej analizie całości dokumentacji medycznej zawartej zarówno w aktach sądowych, jak i aktach rentowych ubezpieczonej. Opinie biegłych specjalistów są wyczerpujące, a także zostały sporządzone w sposób jasny i logiczny oraz nie pozostawiają wątpliwości, co do dokładnego określenia stanu zdrowia odwołującej. Wszyscy biegli wskazali bowiem jednomyślnie, że odwołująca nie jest osobą niezdolną do pracy. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie i z tego też względu oddalił wnioski dowodowe ubezpieczonej zgłoszone w pismach procesowych z dnia 15 grudnia 2015 r., 10 kwietnia 2016 r. i z dnia 29 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie E. C. od decyzji organu rentowego z dnia 09 lutego 2015 r., znak: (...) nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;

2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku.

Art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 w/w przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności złożonego przez ubezpieczoną E. C. odwołania wskazać należy, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa, albowiem odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy. W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił opinie wydane przez biegłych z zakresu psychiatrii, neurologii i gastroenterologii i uznał je za wyczerpujące, poddające wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych. Wnioski zawarte w przedmiotowych opiniach nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadają schorzeniom ubezpieczonej. Opinie wydali po zapoznaniu się ze wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną. W ocenie Sądu biegli rzeczowo uzasadnili swoje stanowisko odnośnie zdiagnozowanych u wnioskodawczyni schorzeń i ich wpływu na jej zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z opinii biegłych sądowych wynika, że występujące u E. C. zaburzenia adaptacyjne u osoby z cechami dysfunkcji (...), śladowy niedowład prawostronny, pod postacią dyskretnego osłabienia siły mięśniowej prawych kończyn oraz upośledzenie sprawności ustroju nie stanowią przeciwwskazań do pracy zawodowej zgodnie z posiadanymi przez odwołującą kwalifikacjami. Wszyscy biegli jednoznacznie stwierdzili, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy i może pracować zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z uwagi na niespełnienie przez ubezpieczoną przesłanki niezdolności do pracy brak było podstaw do badania okresu zatrudnienia ubezpieczonej, wymaganego dla przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy.

Jednocześnie zdaniem Sądu oceny powyższej w niczym nie może zmienić przekonanie ubezpieczonej o złym stanie jej zdrowia. Zgodnie bowiem z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, subiektywne przekonanie strony o stopniu niezdolności do pracy ze względu na stan zdrowia nie może mieć decydującego znaczenia dla ustalenia prawa do świadczenia rentowego, albowiem miarodajny jest obiektywnie istniejący stan zdrowia, stwierdzony w toku

postępowania, do której to oceny uprawnieni są biegli lekarze o specjalności odpowiadającej schorzeniom osoby badanej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1968 r., III PRN 66/68).

W tej sytuacji Sąd Okręgowy, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa przyjął, że odwołanie wnioskodawczyni było bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.